

РЕГЛАМЕНТ № 1019/2002 НА КОМИСИЯТА

от 31 юни 2002 година

относно стандартите за търговия с маслиново масло

КОМИСИЯТА НА ЕВРОПЕЙСКИТЕ ОБЩНОСТИ,

като взе предвид Договора за създаване на Европейската общност,

като взе предвид Регламент № 136/66/ЕИО на Съвета от 22 септември 1966 г. относно създаване на обща организация на пазара на масла и мазнини ¹, последно изменен с Регламент (ЕО) № 1513/2001 на Съвета², и по-специално член 35а от него,

като има предвид, че:

(1) Маслиновото масло има определени свойства, и по-специално органолептични и хранителни характеристики, които, като се отчетат производствените разходи, позволяват достъпа му до пазари с относително високи цени, в сравнение с повечето останали растителни мазнини. С оглед на това положение на пазара е необходимо да се установят нови стандарти за търговия с маслиново масло, които по-специално да съдържат определени правила за етикетиране, допълващи правилата, установени в Директива № 2000/13/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 20 март 2000 г. относно сближаване на законодателствата на държавите-членки, свързани с етикетирането, представянето и рекламата на храни ³, последно изменена с Директива № 2001/101/ЕО на Комисията⁴, и по-специално в член 2 от нея.

(2) За да се гарантира автентичността на продаваното маслиново масло, опаковката за търговията на дребно следва да бъде малка и да има подходяща система на затваряне. Въпреки това, държавите-членки следва да бъдат оправомощени да разрешават по-големи опаковки за обществени заведения.

(3) Освен задължителните описания за различните категории маслиново масло, предвидени в член 35 от Регламент № 136/66/ЕИО на Съвета, потребителите следва да бъдат информирани за предлаганите видове маслиново масло.

(4) В резултат на селскостопанските традиции и местните практики на извличане и смесване, директно продаваните видове необработено маслиново масло *virgin* могат да имат съвсем различен вкус и качество, в зависимост от географския им произход. Това може да доведе до ценови различия в рамките на една и съща категория, които да объркат пазара. В другите категории маслиново масло за консумация не съществуват значителни различия, свързани с произхода, така че обозначаването на произхода върху директната опаковка на това маслиново масло може да създаде впечатление у потребителя, че съществуват различия в качеството. За да не се получава объркване на пазара на маслиново масло за консумация, следва да се въведат стандарти на Общността за наименования за произход, които да се

¹ ОВ L 72, 30.9.1966 г., стр. 3025/66.

² ОВ L 201, 26.7.2001 г., стр. 4.

³ ОВ L 109, 6.5.2000 г., стр. 29.

⁴ ОВ L 310, 28.11.2001 г., стр. 19.

ограничават до качество необработено маслиново масло екстра virgin и необработено маслиново масло virgin, които отговарят на точно определени условия. Целта е постигане на система, включваща задължително наименование за произхода за тези категории маслиново масло. Въпреки това, доколкото не съществуват мерки за проследяване и проверка на всички количества маслиново масло, които са в движение, понастоящем не е възможно въвеждането на такава система и, следователно е необходимо да се въведат незадължителни мерки за необработено маслиново масло екстра virgin и необработено маслиново масло virgin.

(5) Съществуващите търговски марки, включващи географски позовавания, може да продължават да се използват, при условие че са били официално регистрирани в миналото, в съответствие с първата Директива 89/104/ЕИО на Съвета от 21 декември 1988 г. относно сближаване на законодателствата на държавите-членки, свързани с търговските марки⁵, последно изменена с Решение (92/10/ЕИО на Съвета⁶ или Регламент (ЕО) № 40/94 на Съвета от 20 декември относно търговската марка на Общността⁷, последно изменен с Регламент (ЕО) № 3288/94 на Съвета⁸.

(6) Регионално наименование за произход се обхваща от защитено наименование за произход (ЗНП) или защитено географско указание (ЗГУ) по Регламент (ЕИО) № 2081/92 на Съвета от 14 юли 1992 г. относно защитата на географските указания и наименованията за произход на земеделските и хранителни продукти⁹, последно изменен с Регламент № 2796/2000 на Комисията¹⁰. Наименованията, посочващи регионален произход, следва да бъдат запазени за ЗНП или ЗГУ, така че да се избегне объркване сред потребителите, което потенциално води до сътресения на пазара. В случая с вносно маслиново масло следва да се спазват правилата за непреференциален произход, предвидени в Регламент (ЕИО) № 2913/92 на Съвета от 12 октомври 1992 г. относно създаване на Митнически кодекс на Общността¹¹, последно изменен с Регламент № 2700/2000 на Европейския парламент и на Съвета¹².

(7) Ако наименованието за произход на необработено маслиново масло virgin се отнася до Общността или държава-членка, трябва да се има предвид, че върху качеството и вкуса на маслиновото масло оказват влияние не само използваните маслини, но също методите на извличане и съществуващите практики. Така наименованието за произход трябва се отнася до географския район, в който е получено маслиновото масло, а това обикновено е районът, където маслото е извлечено от маслините. Въпреки това, в някои случаи маслото се извлича на място различно от това, където са прибрани маслините, и тази информация следва да се посочи на опаковката или на прикрепените към опаковката етикети, за да се гарантира, че потребителите няма да бъдат подвеждани и че на пазара на маслиново масло няма сътресение.

(8) В Общността и в държавите-членки основна част от предлаганото необработено маслиново масло е съставено от смесване на масла, като по този начин се гарантира постоянното качество и типичните органолептични характеристики, очаквани от пазара. Типичните характеристики на необработено маслиново масло в посочените райони са гарантирани, независимо от, а в някои случаи и поради, добавката на малък процент

⁵ ОВ L 40, 11.2.1989 г., стр. 1.

⁶ ОВ L 6, 11.1.1992 г., стр. 35.

⁷ ОВ L 11, 14.1.1994 г., стр. 1.

⁸ ОВ L 349, 31.12.1994 г., стр. 83.

⁹ ОВ L 208, 24.7.1992 г., стр. 1.

¹⁰ ОВ L 324, 21.12.2000 г., стр. 26.

¹¹ ОВ L 302, 19.10.1992 г., стр. 1.

¹² ОВ L 311, 12.12.2000 г., стр. 17.

маслиново масло, произхождащо от друг район. С оглед осигуряване на редовни доставки на пазара, в съответствие с традиционните търговски потоци и отчитайки колебанията в обемите на продукцията, които са типични за отглеждането на маслини, се явява необходимост от запазване на наименованията за произход, в които се споменава Общността или държава-членка, когато продуктът е смес, съдържаща малък процент маслиново масло от други райони. В такива случаи обаче потребителите следва да бъдат информирани, че продуктът не произхожда изцяло от зоната, отразена на наименованието за произход.

(9) Съгласно Директива 2000/13/ЕО на Съвета, указанията на етикета следва да не подвеждат купувача, особено по отношение на характеристиките на съответното маслиново масло, или като му се приписват свойства, които то не притежава, или чрез създаване на впечатление, че маслиновото масло притежава специални характеристики, при положение че повечето видове маслинови масла притежават такива характеристики. Някои често използвани незадължителни указания, типични за маслиновото масло, също изискват хармонизирани правила за стриктно установяване на тези твърдения и за гарантиране на възможност за проверка на тяхната точност. Съответно понятията „студено пресоване” и „студено извличане” съответстват на технически определен традиционен метод на производство. Органолептичните свойства следва да се основават на обективни данни. Посочване само на киселинността, изолирано от останалите свойства, води до погрешното предположение за съществуване на скала на абсолютното качество, което е подвеждащо за потребителите, тъй като този фактор има стойност за качеството само във връзка с другите характеристики на съответното маслиново масло. Следователно, с оглед разпространението на някои означения и тяхното икономическо значение, следва да се установят обективни критерии за употребата им, за да се въведе яснота на пазара на маслиново масло.

(10) Необходимо е да се вземат мерки, за да се гарантира, че храните, съдържащи маслиново масло, не подвеждат потребителите чрез подчертаване на качествата на маслиновото масло, без да посочват ясно истинския състав на продукта. От това следва необходимостта на етикета да се посочи ясно процентът на маслиново масло и някои означения, характерни за продуктите, съставени от смеси от растителни масла. Наложително е също да се вземат под внимание специалните разпоредби установени в някои регламенти, отнасящи се конкретно до продукти с маслиново масло.

(11) Имената на категориите маслиново масло съответстват на физикохимичните и органолептичните характеристики, изложени в приложението към Регламент № 136/66/ЕИО на Съвета и Регламент (ЕИО) № 2568/91 на Комисията от 11 юли 1991 г. относно характеристиките на маслиновото масло и маслиновото масло от остатъчен материал и съответните методи за анализ¹³, последно изменен с Регламент (ЕО) № 796/2002 на Съвета¹⁴. Всички останали означения, съдържащи се на етикетите, следва да бъдат подкрепени с обективни елементи, за да се гарантира, че потребителите няма да бъдат подвеждани и че на пазарите на растителните масла няма да има изкривяване на конкуренцията.

(12) В рамките на системата за проверки, определена в член 35а, параграф 2 от Регламент №136/66/ЕИО на Съвета, държавите-членки трябва да уточнят доказателствата, които следва да се представят, и финансовите санкции, които следва да бъдат наложени в случаите, допускащи използване на различни термини на етикетите. Без да се изключват каквито и да било възможности предварително, тези доказателства следва да съдържат установените

¹³ ОВ L 248, 5.9.1991г., стр. 1.

¹⁴ ОВ L 128, 15.5.2002 г., стр. 8.

факти, резултати от анализи или надеждни записи, и административна или счетоводна информация.

(13) Поради необходимост от извършване на проверки на предприятията, отговарящи за етикетите в държавата-членка, в която са установени, следва да има процедура за административно сътрудничество между Комисията и държавите-членки, в които се търгува маслиново масло.

(14) За да се направи оценка на мерките, предвидени в настоящия регламент, заинтересуваните държави-членки следва да докладват за съществуващите условия и срещнатите затруднения.

(15) За да се даде срок за приспособяване към новите стандарти и за създаване на средствата, необходими за прилагането им, периодът на прилагане на Регламент (ЕО) № 2815/98 на Комисията от 22 декември 1998 г. относно стандартите за търговия с маслиново масло¹⁵, последно изменен с Регламент (ЕО) № 2152/2001¹⁶, следва да бъде продължен, а прилагането на настоящия регламент да бъде отложено.

(16) Управителният комитет по масла и мазнини не е изразил становище в срока, определен от неговия председател,

ПРИЕ НАСТОЯЩИЯ РЕГЛАМЕНТ:

Член 1

1. Без да се засяга Директива 2000/13/ЕО на Съвета, настоящият регламент определя точни стандарти за търговията на дребно с маслиново масло и маслиново масло от остатъчен материал, посочени в точка 1, буква а), точка 1, буква б), точки 3 и 6 от приложението към Регламент №136/66/ЕИО .

2. По смисъла на настоящия регламент, търговия на дребно означава продажбата на крайния потребител на масло, посочено в параграф 1, представено в естествено състояние или включено в хранителен продукт.

Член 2

Маслата, посочени в член 1, параграф 1, се представят на крайния потребител в опаковка с максимално съдържание пет литра. Тази опаковка е снабдена със система на отваряне, която не позволява повторно запечатване след като вече е отворена, и е етикетирана в съответствие с членове 3 до 6.

Въпреки това, в случаите на масла, предназначени за потребление в ресторанти, болници, столове и други подобни обществени заведения, държавите-членки могат да посочат максимален капацитет на опаковката надвишаващ пет литра, в зависимост от заведението.

¹⁵ ОВ L 349, 24.12.1998г., стр. 56.

¹⁶ ОВ L 288, 1.11.2001г., стр. 36.

Член 3

Етикетите на маслата, посочени в член 1, параграф 1, съдържат по ясен и незаличим начин, в допълнение към търговското описание в съответствие с член 35 от Регламент № 136/66/ЕИО на Съвета, следната информация за категорията масло:

а) необработено маслиново масло екстра virgin: „най-висока категория маслиново масло, получено директно от маслини, само с механични средства”;

б) необработено маслиново масло virgin: „получено директно от маслини и само с механични средства”;

в) маслиново масло, съставено от рафинирани и необработени маслинови масла: „масло, съдържащо изключително масла, преминали през рафиниране, и масла, получени директно от маслини”;

г) маслиново масло от маслиново кюспе: „масло, съдържащо изключително масла, получени чрез обработка на продукта, получен след извличане на маслиново масло и масла, получени директно от маслини”;

или „масло, съдържащо изключително масла, получени чрез преработка на маслото от маслиново кюспе и маслата, получени директно от маслини.”

Член 4

1. Единствено необработено маслиново масло екстра virgin и необработено маслиново масло virgin, определени в точка 1, буква а) и точка 1, буква б) от приложението към Регламент № 136/66/ЕИО на Съвета, могат да имат на етикета си наименование за произход, при условията, предвидени в параграфи 2 до 6.

По смисъла на настоящия регламент, „наименование за произход” означава посочване на географския район на опаковката или на етикета, прикрепен към опаковката.

2. Наименованията за произход следва да сочат регионалния произход за продукти, ползващи се със защитено наименование за произход или защитено географско указание съгласно Регламент (ЕИО) № 2081/92 на Съвета. Тези наименования са обхванати от цитирания регламент.

В останалите случаи наименованието за произход се състои от посочване на държава-членка, Общността или трета страна.

3. Названията на марки или фирми, за които е подадено заявление за регистрация не по-късно от 31 декември 1998 г. съгласно Директива (89/104/ЕИО на Съвета, или не по-късно от 31 май 2002 г., съгласно Регламент (ЕО) № 40/94, не се считат за наименования за произход, обхванати от настоящия регламент.

4. В случай на внос от трета страна, наименованието за произход се определя в съответствие с членове 22 до 26 от Регламент (ЕИО) № 2913/92.

5. Наименованието за произход, в което се споменава държава-членка или Общността, съответства на географския район, в който са прибрани съответните маслини или в който се намира предприятието, в което маслото е било извлечено от маслините.

Ако маслините са прибрани в държава-членка или трета страна, различна от тази където се намира заводът, в който маслото е извлечено от маслините, наименованието за произход съдържа следния текст: „() необработено маслиново масло (екстра) virgin, произведено в (Общността или името на съответната държава-членка) от маслини прибрани в (Общността или името на съответната държава-членка или страна).”

6. В случая на смеси от необработени маслинови масла „екстра” virgin или необработени маслинови масла virgin, в които повече от 75% произхождат, по смисъла на първата алинея на параграф 5 от настоящия член, от една и съща държава-членка или от Общността, е необходимо да има наименование на основния произход, последвано от уточняване на минималния процент (75% или повече), който всъщност е от главното място на произхода.

Член 5

Сред незадължителните означения, които могат да се появят на етикета на маслото, както се посочва в член 1, параграф 1, тези, определени в настоящия член, трябва да отговарят съответно на следните изисквания:

а) указанието „първо студено пресоване” може да се постави само за необработено маслиново масло „екстра” virgin или необработено маслиново масло virgin, получено при температура под 27⁰ C от първото механично пресоване на маслиновата паста чрез традиционна система на извличане с хидравлични преси;

б) указанието „студено пресоване” може да се постави само за необработено маслиново масло virgin или необработено маслиново масло „екстра” virgin, получени при температура под 27⁰ C чрез прецеждане или центрофугиране на маслиновата паста;

в) указанията на органолептичните свойства могат да се поставят само ако се основават на резултатите от метод на анализ, предвиден в Регламент (ЕИО) № 2568/91;

г) указание за киселинност или за максимална киселинност може да се постави само ако е придружено от указание, под формата на текст в същия размер и в същото визуално поле, на пероксидната стойност, восъчното съдържание и ултравиолетовото поглъщане, определени в съответствие с Регламент (ЕИО) № 2568/91.

Член 6

1. Когато наличието на масла в смеси от маслинови масла и други растителни масла, посочени в член 1, параграф 1, е посочено на етикета на друго място, а не в списъка на съставките, и са използвани думи, образи или графики, съответната смеска следва да има следното търговско описание: „Смеси от растителни масла (или конкретните наименования на съответните масла) и маслинови масла”, следвано директно от процентното съдържание на маслиново масло в сместа.

Наличието на маслиново масло може да се подчертае с образи или графики на етикета на дадена смес, както се посочва в първата алинея, само в случай че е повече от 50% от съответната смес.

2. С изключение на случаите, посочени в специфичните регламенти за определени продукти, съдържащи маслиново масло, където съдържанието на маслиново масло в хранителен продукт, различен от посочения в параграф 1, е подчертано върху етикета на място, различно от списъка на съставките, като са използвани думи, образи или графики, търговското

описание на храните е непосредствено следвано от процентното съдържание на маслиново масло, отнесено към общото нетно тегло на хранителния продукт.

Процентното съдържание на добавеното маслиново масло, отнесено към общото нетно тегло на хранителния продукт, може да бъде заменено с процентното съдържание на добавеното маслиново масло, отнесено към общото тегло на мазнините, допълвайки думите „процентно съдържание на мазнини”.

3. При наличие на маслиново масло от маслиново кюспе се прилагат параграфи 1 и 2, *mutatis mutandis*, като думите „маслиново масло от маслиново кюспе” заместват думите „маслиново масло”.

Член 7

По искане на държавата-членка, в която се намира посоченият върху етикета адрес на производителя, пакетиращото предприятие или търговеца, заинтересуваната страна предоставя документация в подкрепа на указанията, посочени в членове 4, 5 и 6, на базата на един или повече от следните елементи:

- а) действително съществуващи елементи или научно установени факти,
- б) резултати от анализи или автоматично направени записи на представителни проби;
- в) административна или счетоводна информация, поддържана в съответствие с правилници на Общността или национални правилници.

Заинтересуваната държава-членка допуска толеранс между указанията, посочени в членове 4, 5 и 6 и изписани върху етикета, и заключенията, направени на база на представената доказателствена документация и/или сравнителни експертни оценки, вземайки под внимание точността и повторемостта на методите и съответната документация и, при необходимост, точността и повторемостта на експертните оценки.

Член 8

1. Всяка държава-членка изпраща името на органа или органите, отговарящи за контрола на прилагането на настоящия регламент, на Комисията, която информира другите държави-членки и всяка заинтересувана страна, която поиска това.

2. Съгласно искане за проверка, държавата-членка, в която се намира посоченият върху етикета адрес на производителя, опаковчика или продавача, взема проби преди края на месеца, следващ месеца, през който е отправено искането, и проверява истинността на съответните означения върху етикета. Това искане може да бъде отправено от:

- а) компетентните служби на Комисията;
- б) организация на икономически субекти в тази област, одобрена от държавата-членка в съответствие с член 4а от Регламент № 1638/98 на Съвета¹⁷;

¹⁷ ОВ L 210, 28.7.1998 г., стр. 32.

в) контролният орган на друга държава-членка.

3. Исканията, посочени в параграф 2, се придружават от цялата информация, необходима за исканата проверка, и по-специално:

а) датата на вземане на пробите или купуване на съответното масло;

б) името или фирмата и адреса на предприятието, където е взета пробата, или където е закупено съответното масло;

в) броят на партидите;

г) копие от всички етикети върху опаковката на съответното масло;

д) резултатите от анализа или другите сравнителни експертни оценки, посочвайки използваните методи и името и адреса на съответната лаборатория или експерт;

е) при необходимост, името на доставчика на съответното масло, както е заявено от търговско-пласментния обект.

4. Преди края на третия месец след месеца, в който е отправено искането, посочено в параграф 2, заинтересуваната държава-членка информира заявителя за референтния номер, даден на заявлението му и за предприетото действие.

Член 9

1. Държавите-членки предприемат необходимите мерки, включително във връзка със системата на санкциите, за да гарантират спазването на настоящия регламент.

Държавите-членки съобщават на Комисията взетите за тази цел мерки не по-късно от 31 декември 2002 г., а измененията към тях, преди края на месеца, в който са направени.

2. За целите на проверяване на указанията, посочени в членове 5 и 6, заинтересуваните държави-членки могат да създадат режим за одобряване на предприятията, чиято опаковъчна техника се намира на тяхна територия. Такова одобрение е задължително за означенията, посочени в член 4.

Одобрение буквено-цифрово обозначение се дава на всяко предприятие, което е отправило такова искане и отговаря на следните условия:

а) притежава опаковъчна техника;

б) ангажира се да събира и поддържа доказателствената документация, изисквана от държавата-членка по член 7;

в) има система за съхранение, която позволява да се провери произхода на маслата с наименование за произход, според изискването на съответната държава-членка.

При необходимост, етикетът има буквено-цифрово означение на одобреното предприятие за опаковки.

3. Държавите-членки продължават да считат за одобрени предприятия, които са получили одобрение за опаковката на масла с наименование за произход по Регламент (ЕО) № 2815/98, отговарящи на изискванията за одобряване за пазарната 2001/2002 година.

Член 10

Заинтересуваните държави-членки изпращат до Комисията, не по-късно от 31 март всяка година, доклад със следната информация за предходната година:

- а) искания за проверки, получени в съответствие с член 8, параграф 2;
- б) предприетите проверки и онези, започнати през предходни пазарни години и все още продължаващи;
- в) последици от извършените проверки и наложените санкции.

Докладът представя тази информация по години на извършени проверки и по категории нарушение. При необходимост, в него се определят срещнатите конкретни трудности и предложените подобрения на мерките за контрол.

Член 11

В член 7 от Регламент (ЕО) № 2815/98 датата „30 юни 2002 г.” се заменя с „31 октомври 2002 г.”

Член 12

1. Настоящият регламент влиза в сила на седмия ден след публикуването му в *Официален вестник на Европейските общности*.

2. Настоящият регламент се прилага от 1 ноември 2002 г., освен в случаите на продукти, които са били законно произведени и етикетирани в Европейската общност или законно внесени в Европейската общност и пуснати в свободно обращение преди 1 август 2002 г.

Член 11 се прилага от 1 юли 2002 г.

Членове 3, 5 и 6 се прилагат от 1 ноември 2003 г.

Настоящият регламент е задължителен в своята цялост и се прилага пряко във всички държави-членки.

Съставено в Брюксел на 13 юни 2002 година.

За Комисията:

Franz FISCHLER

Член на Комисията